

**Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
за навчальною дисципліною
«Основи наукових досліджень
у галузі перекладознавства»**

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	<u>035 Філологія</u>
освітня програма	<u>денна форма навчання:</u> <u>Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова;</u> <u>Німецька мова та література і переклад та англійська мова;</u> <u>Французька мова та література і переклад та англійська мова;</u> <u>Переклад (китайська та англійська мови); Переклад (іспанська та англійська мови); Переклад (арабська та англійська мови)</u>
спеціалізація	<u>заочна форма навчання:</u> <u>Англійська мова та література і переклад; Німецька мова та література і переклад</u> <u>035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська; 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька; 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська; 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська; 035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська; 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька</u>

Методичні рекомендації схвалено на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.
“28” серпня 2023 року, протокол № 1
Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

Олександр РЕБРІЙ

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов
“29” серпня 2023 року, протокол № 15
Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

Загальні положення щодо організації самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна».

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: *вміння самостійно навчатися і критично мислити*

Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної та заочної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна монографічна і періодична література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і можуть включати виконання контрольних робіт, включених до навчального плану, курсових робіт, індивідуальних завдань, тестів, розрахунково-графічних робіт, рефератів, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять) тощо.

Зміст та організація самостійної роботи студентів за навчальною дисципліною «Основи наукових досліджень у галузі перекладознавства». Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання складає 3 кредити, тобто 90 годин. Обсяг самостійної роботи складає: для студентів денної форми навчання – 58 годин, заочної – 80 годин.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	ла б.	інд	с.р		л	п	лаб.	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Основи наукових досліджень												
Тема 1.	23	4	4	–	–	15	23	3	–	–	–	20
Тема 2.	23	4	4	–	–	15	23	3	–	–	–	20
Тема 3.	22	4	4	–	–	14	22	2	–	–	–	20
Тема 4.	22	4	4	–	–	14	22	2	–	–	–	20
Разом за розділом 1	90	16	16	–	–	58	90	10	–	–	–	80
Усього годин	90	16	16	–	–	58	90	10	–	–	–	80

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Форма контролю
		денна	заочна	
6 семестр				

Розділ 1	Ознайомитися з основними поняттями, необхідними для проведення наукового дослідження у галузі перекладознавства	15	20	Винесено на підсумковий контроль
	Дослідити методiku проведення наукового дослідження у галузі перекладознавства	15	20	Винесено на підсумковий контроль
	Ознайомитись із нормативними вимогами щодо проведення наукового дослідження у галузі перекладознавства	14	20	Винесено на підсумковий контроль
	Вивчити основні лексичні та граматичні трансформації та способи перекладу лексичних одиниць, необхідних для виконання практичної частини наукового дослідження у галузі перекладознавства	14	20	Винесено на підсумковий контроль
	Разом:	58	80	

Вимоги до студентів:

- 1) В рамках першого завдання студенти мають самостійно ознайомитись з основними парадигмами мовознавства та онтологій перекладу. Поняття парадигми. Структуралістська та когнітивно-дискурсивна моделі мови. Мовоцентрична, текстоцентрична та діяльнісноцентрична парадигми (онтології) перекладу.
- 2) В рамках другого завдання студенти мають самостійно ознайомитись з основними методами та методиками проведення наукового дослідження в галузі перекладознавства. Метод суцільної вибірки. Метод порівняльного перекладознавчого аналізу тексту. Описовий метод. Структура наукового дослідження в галузі перекладознавства: курсова робота; кваліфікаційна робота магістра.
- 3) В рамках третього завдання студенти мають самостійно ознайомитись з нормативними вимогами щодо проведення наукового дослідження у галузі перекладознавства. Вимоги до написання курсових робіт. Вимоги до написання кваліфікаційної роботи магістра.
- 4) В рамках четвертого завдання студенти мають самостійно ознайомитись з основними лексичними та граматичними трансформаціями та способами перекладу лексичних одиниць, необхідних для виконання практичної частини наукового дослідження у галузі перекладознавства. Класифікації лексичних трансформацій та способів перекладу. Класифікації граматичних трансформацій. Проведення порівняльного аналізу.

Форми контролю та критерії оцінювання. Завдання, винесені на самостійну роботу студентів, включені в тестові завдання для оцінювання роботи студентів у семестрі. Відповідні критерії оцінювання наведено в Робочій програмі навчальної дисципліни.

Рекомендована література

Базова

1. ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. Введ. 23.02.95. Київ: Держстандарт України, 1995. 38 с.
2. Івахненко А. О. Основи наукових досліджень у галузі перекладознавства : конспект лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» факультету іноземних мов. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. 80 с.
3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова Книга, 2004. 576 с.
4. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : [монографія]. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 376 с.

5. Філіпова Л. Я. Бібліографічні системи України в інформаційно-комп'ютерному середовищі: теорія, організація, технологія: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство». Харків, 1999. 21 с.
6. Чорновол-Ткаченко О. О. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 156 с.

Допоміжна

1. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О.А. Кальниченко та Л.М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 560 с. (Серія UTTU Series).
2. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 2 : пер. з англ., за ред. О.А. Кальниченко та Л.М. Черноватого. Вінниця : Нова книга, 2020. 276 с.
3. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 3 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О.А. Кальниченко та Л.М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2021. 312 с. (Серія UTTU Series).
4. Гуменюк О. Є. Психологія інноваційної освіти: теоретико-методологічний аспект: Монографія. Тернопіль : Економічна думка, 2007. 385 с.
5. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія : підручник. Київ. : Центр навч. л-ри, 2008. 360 с
6. Пальм Г. А. Психологія пізнання : конспект лекцій. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2004. 50 с.
7. Freund B., Kenig H., Roth N. Impact of Information Technologies on Manufacturing. *Intern. J. of Technology Management*. Geneva, 1997. Vol. 13. № 3. P. 215–228.
8. Petrella R. Science and Technology in the Interest of Eight Billion People: Is it Possible? *Science, Technology, and Innovation*. London, 1995. Vol. 8. № 1. P. 21–28.
9. Powell T. C., Dent-Micallef A. Information Technology as Competitive Advantage: The Role of Human, Business, and Technology Resources. *Strategic Management J.* Chichester, 1997. Vol. 18. № 5. P. 375–405.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

EBSCO Publishing – багатопрофільна база даних, яка нараховує понад 4600 журналів. (Доступ з Інформаційного центру «Вікно в Америку», Центральна наукова бібліотека ХНУ імені В.Н. Каразіна)

Додаткові інформаційні ресурси розташовані на сторінці кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша ХНУ імені В.Н. Каразіна: <http://foreign-languages.karazin.ua/ru/departments/english-translation-theory-and-practice/library-4>.